

Toimintasuunnitelma 2016

TOIMINTA-AJATUS

Liiton tarkoituksena on edistää ja valvoa autismin kirjon henkilöiden ja heidän läheistensä etujen ja tasa-arvon toteutumista yhteiskunnassa.

VISIO *Autismi- ja Aspergerliitto ry on aktiivisesti toimiva kansalaisjärjestö. Liiton toiminta edistää esteettömyyden toteutumista, lisää saavutettavuutta ja mahdollistaa yksilöllistä osallisuutta.*

ARVOT: *Yhdenvertaisuus, Moniarvoisuus, Yhteisöllisyys, Asiantuntijuus*

Liiton jäseniä ovat eri puolilla Suomea toimivat yhdistykset, joita on 25 ja niissä on noin 3500 jäsentä. Raha-automaattiyhdistys tukee liiton toimintaa.

Toimintaympäristö

Autismi- ja Aspergerliitto ry toimii aktiivisesti autismin kirjon henkilöiden ja heidän omaistensa etuja ja hyvinvoinnin edellytyksiä ajavana kansalaisjärjestönä. Tavoitteidemme edistämiseksi teemme yhteistyötä eri vammaisalan järjestöjen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Liiton pääasiallinen rahoitus tulee Raha-automaattiyhdistykseltä yleisavustuksena sekä projekteihin kohdistettuina avustuksina.

Tulevalla toimintakaudella Autismi- ja Aspergerliiton toimintaympäristöön vaikuttavat yhteiskunnassa meneillään olevat muutokset (sote-uudistus, kuntauudistus jne.) sekä vaikeudet julkisessa taloudessa. Kuntien heikkenevä taloustilanne heijastaa suoraan autismin kirjon henkilöiden palvelujen saantiin ja niiden laatuun.

Samaan aikaan monia autismin kirjon henkilöitä koskevia lakeja on muutettu tai ollaan muuttamassa. Näitä ovat muun muassa vuonna 2015 voimaan astunut sosiaalihuoltolain uudistus sekä tulevan hallituksen ratkaistavaksi tulevat esitykset itsemääräämisoikeuslainsäädännöksi sekä vammaispalvelu- ja kehitysvammalakien yhdistämiseksi ja sosiaalihuollon työelämäosallisuutta selvittäneen työryhmän esitykset uudeksi erityislaiksi. Autismi- ja Aspergerliiton tehtävänä on omalta osaltaan edunvalvonnan ja viestinnän keinoin huolehtia siitä, että autismin kirjon henkilöiden erityistarpeet otetaan huomioon lakeja uudistettaessa.

Autismi- ja Aspergerliiton toimintaympäristöön vaikuttaa myös rahapelimonopolijärjestelmän uudistamista koskeva esitys. Se tulee vaikuttamaan kaikkiin Raha-automaattiyhdistyksen kautta rahoitusta saaviin sosiaali- ja terveysalanjärjestöihin. Tehtävänä on varmistaa Autismi- ja Aspergerliiton toimintaedellytykset uudistusten yhteydessä.

Kantava teema vuonna 2016: Esteetön arki

Esteetön arki pysyy Autismi- ja Aspergerliiton kantavana teemana myös vuonna 2016. Autismin kirjon henkilöille arjen esteitä ovat muun muassa erilaiset aisteja kuormittavat tekijät, kommunikointiin ja vuorovaikutukseen liittyvät tekijät sekä tilaratkaisut, joissa ei ole otettu huomioon edellä mainittuja tekijöitä. Harvoin tullaan ajatelleeksi, että autismin kirjon henkilön arjen esteenä voi olla myös heidän kanssaan työskentelevien henkilöiden koskeva tiedon puute autismita ja siitä miten autismin kirjon henkilön kanssa saadaan aikaan hyvä kohtaaminen. Arjen esteiden vähentäminen ja purkaminen helpottavat kohderyhmän henkilöiden samoin kuin heidän läheistensä osallisuutta yhteiskunnassa.

Tavoite	Toiminta
<p>Esteetön arki Mahdollisuus hyvään elämään autismin kirjon haasteista huolimatta.</p> <p>Arjen sujuvuuden tukeminen ja toimintakyvyn aktivoiminen läpi elämän.</p>	<p><i>Liitto edistää toimintaympäristöjen kehittämistä autismin kirjon henkilöiden esteettömän osallisuuden edistämiseksi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vaikuttamalla asenneilmastoon viestinnän keinoin - kouluttamalla mm. vanhempia, ammattilaisia - <i>esteettömyysohjelman toimeenpanon avulla</i> - <i>tekemällä tunnetuksi esteettömyystyökalua ja muita vastaavia</i> - <i>projektien avulla: mm. Aktiivinen ikääntyminen autismin kirjolla -hanke ja Arjessa alkuun -hanke</i>
<p>Tiedonsaannin esteettömyys</p>	<p><i>Liitto edistää esteettömien tiedonjakamisen välineiden käyttöönottoa ja saatavuutta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>nettisivujen esteettömyydellä</i> - <i>välittämällä tietoa tulkkauspalveluista, vaihtoehtoisista kommunikaatiovälineistä jne.</i> - <i>edistämällä selkokielen materiaalin käyttöä</i>
<p>Kuntoutuksen ja opetuksen arviointien kehittäminen ja arviointimenetelmien yhtenäistäminen</p> <p><i>Toimintakyvyn saumaton ylläpito vaatii verrattavissa olevia, yhteismitallisia arviointeja.</i></p>	<p><i>Liitto vaikuttaa siihen, että arviointimenetelmät (CARS-2, PEP-3, TTAP) suomennetaan ja saadaan yhteistyössä laajasti käyttöön Suomessa.</i></p> <p><i>Vaikutetaan siihen, että autismin kirjon kuntoutukseen soveltuvat toimintakyvyn arviointimittarit ja -menetelmät saadaan kansalliseen Toimija-tietokantaan.</i></p>

Arjen esteettömyyden edistämässä otetaan vuonna 2016 painopisteeksi autismin kirjon henkilöiden elämän siirtymävaiheisiin liittyvät haasteet ja miten niihin voidaan vastata. Autismi kirjon oireyhtymään liittyy se, että muutokset ovat aina hankalia ja niihin pitää olla aikaa valmistautua huolellisesti.

- Vuonna 2016 liitto kiinnittää erityistä huomiota nuoruuden nivelvaiheisiin (koulu, opiskelu ja työhön sijoittuminen). Liitto selvittää oppimisen haasteita ja yhteiskuntaan sijoittumisen edellytyksiä opintojen jälkeen.

Liitto hakee Raha-automaattiyhdistykseltä ja muilta tahoilta rahoitusta vuodelle 2016 meneillään olevien projektien lisäksi seuraaviin kohteisiin

- Autismi kirjon diagnoosimuutos tutuksi -viestintäkampanja
- Tuki autismi kirjon henkilön elämän siirtymävaiheissa
- Paikka auki - nuoret työelämään -avustusohjelmasta Ak-avustusta Järjestöavustajan palkkaamiseen.

Edunvalvonta

Liiton edunvalvonnassa päätavoitteena on saavuttaa autismin kirjon henkilöille kansallisen vammaispolitiikan tavoitteiden mukaisesti **tasavertainen kansalaisuus**:

Päätavoite edunvalvonnassa: <i>Tasavertainen kansalaisuus</i>		
Osatavoitteet	Keinot	Vaikutus
<ul style="list-style-type: none">YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen ratifiointi. YK:n vammaisten oikeuksien sopimuksen ratifiointi odottaa itsemääräämisoikeutta koskevan lain uudistamista.	Varmistetaan vammaisjärjestöjen yhteistyönä, että sopimuksen voimaantulon edellyttämää itsemääräämisoikeuslaki tulee eduskunnan käsittelyyn viimeistään vuoden 2016 aikana.	Suomen lainsäädäntö saatetaan YK:n vammaisten oikeuksien yleissopimuksen tasolle kuten naapurimaissa (Ruotsi, Norja, Tanska, Viro ja Venäjä).
<ul style="list-style-type: none">Vammaislainsäädännön uudistus	Vaikutetaan aktiivisesti lakiesityksen loppuvalmisteluun, jotta kohderyhmä tulee riittävästi otetuksi huomioon lakiuudistuksessa.	Autismin kirjon henkilöt saavat tarvitsemansa palvelut yksilölliseen palvelutarpeeseen perustuen yhdenvertaisesti asuinpaikasta riippumatta
<ul style="list-style-type: none">Yhteiskunnan esteettömyyden laaja-alainen lisääminen	Esteetön arki – tavoitteen mukaisten keinojen esillä pitäminen eri tavoin: mm. viestinä, esteettömyystyökalu Esteettömyysohjelman edistäminen.	Tieto esteettömyyden merkityksestä kohderyhmälle lisääntyy. Arjen esteettömyys paranee.
<ul style="list-style-type: none">Kohderyhmän tarvitsemien palvelujen ja tukitoimien saatavuuden ja laadun parantaminen eri puolilla maata	Projektit kehittävät palveluita ja niiden laatua valtakunnallisesti. Liitto valvoo palveluiden saatavuutta jäsenyhdistystensä kautta paikallisesti ja liittona valtakunnallisesti.	Autismin kirjon henkilöiden yksilölliset tarpeet osataan ottaa huomioon palveluita ja tukitoimia määriteltäessä tasavertaisesti asuinpaikasta riippumatta.
<ul style="list-style-type: none">Diagnoosimuutoksen tunnetuksi tekeminenTietopohjan ja vammaistutkimuksen aseman parantaminen	Viestintähanke, jolla diagnoosimuutosta (ICD-11) tehdään tunnetuksi kohderyhmälle, heidän läheisilleen ja omaisilleen sekä suurelle yleisölle. Liitto tekee yhteistyötä eri tutkimustahojen kanssa ja levittää tutkimusten tuloksia (Autismin talvipäivät, koulutukset, Autismi-lehti, Puoltaja verkkolehti, RAY-rahoitteiset projektit, sosiaalinen media jne.). Liitto myös kokoaa yhteen ammattilaisia ja asiantuntijoita (mm. Aune-verkosto).	Tieto autismista ja autismin kirjosta lisääntyy ja paranee. Tietopohja autismista vahvistuu, asiantuntijuus syvenee ja yhteistyö asiantuntijoiden kesken paranee.

Liitto tekee edunvalvontaa sekä itsenäisenä toimijana että yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liitto on mukana monissa eri sosiaali- ja terveystalouden keskeisissä yhteistyöelimissä. Vuonna 2016 liitto on jäsenenä STM:n Kehitysvammaisten asumisen ohjelman valtakunnallisen toimeenpanon seurantarivissä, Vammaisfoorumissa, Neurologisten vammaisjärjestöjen yhteistyöverkostossa ja SOSTE ry:ssä. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteiseen edunvalvontaan liitto osallistuu sekä epävirallisten vaikuttajaverkostojen että em. virallisten yhteistyöelinten kautta. Autismi- ja Aspergerliiton jäsenyhdistyksen edustaja Jan-Mikael Fredriksson toimii Valtakunnallisen vammaisneuvoston puheenjohtajana vuoden 2016 loppuun. Edunvalvontaan Euroopan Unionissa liitto vaikuttaa Autism Europe -järjestön kautta. Liiton jäsenyhdistykset tekevät edunvalvontaa omilla toiminta-alueillaan.

Jäsenyhdistysten tukeminen

Liiton tavoitteena on vahva jäsenkenttä. Tämä edellyttää jäsenyhdistysten tukemista sekä niiden toiminnassa että jäsenhankinnassa. Jäsenyhdistyksillä on tärkeä rooli autismin kirjon henkilöiden ja heidän läheistensä aktivoimisessa muun muassa vertais- ja muun toiminnan avulla. Jäsenyhdistysten tehtävänä on lisäksi autismin kirjon henkilöiden etujen valvominen paikallisesti. Jäsenyhdistyksiä rohkaistaan toimimaan aktiivisesti yhteistyössä alueellaan vaikuttavien muitten vammaisalan järjestöjen kanssa. Lisäksi vuoden 2016 aikana valmistellaan jäsenyhdistysten toiminnan vahvistamiseen tähtäävä paikallisen vaikuttamisen strategia. Jäsenyhdistysten tapaaminen järjestetään kerran vuodessa.

Liitto tarjoaa jäsenyhdistysten toimintaa tukevaa neuvontaa ja opastusta. Liiton järjestösuunnittelijoiden tehtävänä on pitää aktiivisesti ja suunnitelmallisesti yhteyttä jäsenyhdistyksiin, opastaa edunvalvonnassa ja tarjota käytännön apua esimerkiksi toiminnan sisältöjen suunnittelussa mm. jakamalla muissa jäsenyhdistyksissä hyväksi havaittuja käytäntöjä.

Liiton ja jäsenyhdistysten yhteistyötä tehdään käytännössä mm. tarjoamalla yhdistyksille projektikumppanuuksia liiton kautta toteutettavissa projekteissa. Vuonna 2016 projektikumppanuudet jatkuvat Aktiivinen ikääntyminen autismin kirjolla ja Arjessa alkuun -projekteissa. Liitto jakaa yhdistysten toimintaan RAY-avustusta (jäsenyhdistyksille kohdistettavat avustukset Ak7 ja Ak2). Jäsenyhdistysten jäsenet saavat jäsenetuna Autismi-lehden. Autismi-lehteen on jäsenyhdistyksille varattu tilaa omia tapahtumailmoituksia varten.

Aikuisten autismin kirjon henkilöiden omavoimaisuutta (self advocacy) liitto edistää tukemalla empowerment-toimintaa sekä Puoltaja –verkkoletettä (www.puoltaja.fi).

Liiton 25 jäsenyhdistyksestä yhdeksän ovat ns. kolmikantayhdistyksiä, jotka ovat jäseniä myös kahdessa muussa liitoissa (Aivoliitto ja ADHD-liitto) ja yksi kaksikantayhdistys ADHD-liiton kanssa. Vertaisryhmien vetäjille järjestetään työnohjauksellinen viikonlopputapaaminen kolmikantayhteistyönä (Autismi- ja Aspergerliitto, ADHD-liitto ja Aivoliitto).

Päätavoite Jäsenyhdistysten tukemisessa: Aktiivinen ja kehittyvä kumppanuus		
Osatavoitteet	Keinot	Vaikutus
Järjestöosaamisen vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Tuki, ohjaus ja neuvonta Koulutus 	Vahvat jäsenyhdistykset
Vuorovaikutuksen lisääminen <ul style="list-style-type: none"> yhdistysten välillä liiton ja yhdistysten välillä hankkeiden ja yhdistysten välillä 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyön tukeminen ja yhteistyössä avustaminen tarvittaessa Projektikumppanuus Järjestösuunnittelijoiden tarjoama tuki Tiedonvälitys 	Voimaantuminen
Moderni yhdistystoiminta	<ul style="list-style-type: none"> Yhteiskunnan muutoksiin vastataan kehittämällä yhdistystoimintaa ja uusia toimintatapoja (Taverna-avustus, sosiaalisen median 	Osallisuus kaikille

	aktiivinen hyödyntäminen, uuden teknologian hyödyntäminen)	
--	--	--

Autismitiedon jakaminen, neuvonta ja viestintä

Liiton tavoitteena on autismiosaamisen ja -tiedon lisääntyminen yksilöiden ja yhteiskunnan tasolla. Liitto kerää ja välittää tietoa autismin kirjosta ja kehittää mm. projektien avulla autismiosaamista. Tietoa jaetaan monia kanavia pitkin: koulutuksissa, messuilla, palveluneuvonnan kautta, Autismi-lehdessä, liiton viestinnässä (tiedotteet, sosiaalinen media jne.), esitteissä ja julkaisuissa sekä kirjaston lainaustoiminnassa. Tietoa jaetaan kaikissa kontakteissa ja tapaamisissa.

Palveluneuvonta

- Palveluneuvontatiimi vastaa neuvonnasta.
- Palveluneuvonnan puhelinpäivystys 4 kertaa viikossa.
- Vertaistoimintaan ohjaavaa vertaisneuvontaa pyritään jatkamaan.
- Ulkopuolisen juristin antamaa lakineuvontapalvelua jatketaan.

Tukinet.fi

- Tukinet-chattejä järjestetään noin kaksi kertaa kuukaudessa.

Viestintä

Viestinnässä jatketaan sähköisen viestinnän tehostettua käyttöä.

- Nopeaan reagointiin mediassa liitto käyttää mediajakelupalvelua.
- Liiton uudet kotisivut, Facebook-sivu ja Twitter-tili aktiivisessa käytössä.
- Liiton Youtube-tilin kautta välitetään autismitietoa videoklippien avulla
- Tapahtumista ja tilaisuuksista lähetetään joko suoraa videota tai videopätkiä mahdollisuuksien mukaan.
- Tietoa jaetaan projektien tilaisuuksissa
- Autismi-lehti ilmestyy neljä kertaa vuoden aikana. Selvitetään mahdollisuus siirtää osa lehden sisällöstä verkkoon.
- Liiton kirjastopalvelua ajanmukaistetaan.
- Esitteitä uudistetaan ja muita julkaisuja tuotetaan yhteistyössä projektien ja sidosryhmien kanssa.

Viestintätapahtumat:

- Autismin talvipäivät Jyväskylässä 12.–13.2.2016
- Aivoviikko vko 11 (eri tapahtumia NV-järjestöyhteistyössä)
- Maailman autismitietoisuuspäivä (WAAD) 2.4.2016
- Jäsenyhdistyspäivä ja liittokokous keväällä 2016
- Autistic Pride Day (APD) kesäkuussa
- Euroopan autismiviikko
- Empowerment-päivät marraskuussa
- Avoimet ovet -tapahtuma kerran vuodessa

Medianäkyvyyttä keskitetään näihin tapahtumiin.

Messut ja muut tapahtumaosallistumiset

Autismi- ja Aspergerliitto osallistuu vuonna 2016 messuille. Mahdollisia messutapahtumia:

- Educa-messut Helsingissä
- Varhaiskasvatus-messut
- Suomi Areena heinäkuussa 2016
- Apuvälinemessut Tampereella
- Mielen terveys-messut
- Ikä-messut

Koulutus

Liitto jakaa perustietoa autismin kirjosta koulutusyhteistyönä ja järjestää pienimuotoisia koulutuksia jäsenistölle ja sidosryhmille. Liitto julkaisee autismialan koulutuskalenteria verkkosivuilla.

Liiton tärkein koulutustapahtuma on helmikuussa 2016 järjestettävä Autismi talvipäivät Jyväskylässä. Järjestösuunnittelijoiden toteuttamaa Autismi kirjo tutuksi -koulutussarjaa jatketaan vuonna 2016 kolmella paikkakunnalla. Lisäksi tuetaan aikuisten autismin kirjon henkilöiden omavoimaisten Empowerment-päivien järjestämistä marraskuussa 2016.

Projektit järjestävät projektin sisältöihin ja tuloksien levittämiseen liittyviä koulutuksia, keskusteluiltoja sekä muita tilaisuuksia eri puolilla Suomea.

Liitto tukee tarvittaessa jäsenyhdistysten järjestämiä koulutustapahtumia mm. tarjoamalla työntekijöitä alustajiksi ja kouluttajiksi sekä liiton tiloja koulutuskäyttöön.

Projektit

Projektit lisäävät autismissaamista keräämällä ja levittämällä tietoa ja kehittämällä toimintatapoja, joilla voidaan edistää autismin kirjon henkilöiden ja heidän omaistensa hyvinvointia ja osallisuutta yhteiskunnassa.

- **Aktiivinen ikääntyminen autismin kirjolla** -projektissa (2013 - 2016) kehitetään toimintatapoja, joilla edistetään hyvää autismityötä huomioiden ikääntymisen tuomat erityisvaatimukset. Projektissa edistetään sekä ikääntyvien autismin kirjon henkilöiden että omaisten hyvinvointia myös järjestölähtöisin toimin eli yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa.
- **Arjessa alkuun** -projektissa (2014 - 2017) kehitetään yhdessä jäsenyhdistysten ja ammattilaisten kanssa vertaistukea arkeen siihen elämänvaiheeseen, jossa diagnoosi on tuore ja ensitieto on saatu. Vapaaehtoiset saavat tukea vertaisena toimimiseen ja pääsevät jo jakamaan osaamistaan tukea tarvitseville siinä vaiheessa, kun arki on monella tapaa haastavaa. Osana projektia liitto osallistuu vammaisjärjestöjen Ensitieto-verkoston toimintaan.

Toimintaedellytykset

Vahvalla toiminnalla turvaamme toimintaedellytykset autismin kirjon henkilöiden etujen ajamiselle sekä autismin kirjon liittyvälle viestinnälle. Liittohallitus ohjaa liiton toimintaa tavoitteiden mukaisesti. Hyvin hoidettu talous, osaava henkilökunta, toiminnan jatkuva kehittäminen ja aktiivinen yhteistyö ovat toimivan liiton perusta.

Talous

Liiton talous perustuu Raha-automaattiyhdistykseltä saatavalle yleisavustukselle. Lisäksi liiton työtä rahoitetaan RAY:n projekti- ja kohdeavustuksilla sekä omarahoituksella (myyntitulot ja koulutustulot) avulla. Eri hankkeisiin pyritään rahoitusta hankkimaan myös eri muiden tahojen (säätiöt, OKM, THL, Kela, Euroopan sosiaalirahasto jne.) kautta.

Liitto järjestää keräyksiä ja ottaa vastaan lahjoituksia. Liitto pyrkii lisäämään omarahoitusta esimerkiksi käyttäen haastekeräyksiä, internet-pohjaisia lahjoituskanavia ja tuotemyynnillä. Omavarainhankinta on liitolle haaste, johon pyritään löytämään koko ajan uusia, innovatiivisia keinoja.

Osaava henkilökunta

Liiton tavoitteena on olla luotettava, asiantuntemusta ja osaamista arvostava sekä kehittymistä edistävä työnantaja. Rekrytoinneissa pyritään täydentämään liiton kokonaisosaamista. Liitto kannustaa työntekijöitä opiskeluun, joka lisää heidän työssään tarvitsemää asiantuntemusta.

Yhteistyö eri tahojen kanssa

Järjestöyhteistyö

Liiton jäsenten tehokas ja vaikuttava toiminta sekä edunvalvonta edellyttävät yhteistyötä eri sosiaali- ja terveysalan toimijoiden kanssa. Yhteiset lausunnot ja julkilausumat tulevat varmemmin otetuksi huomioon ja kuulluksi.

Tärkeimmät järjestökumppanit:

- SOSTE:n kautta laaja järjestökenttä
- Valtakunnallinen vammaisneuvosto
- Vammaisfoorumi
- Neurologisten vammaisjärjestöjen NV-yhteistyö

- ADHD-liiton ja Aivoliiton kanssa tehtävä ”kolmikantayhteistyö”
- Suomen Tourette ja OCD -yhdistys ry
- Kehitysvammaliitto
- Kehitysvammaisten tukiliitto
- Projektien yhteistyökumppanit

Liitto jatkaa yhteistyötä Kokemuskouluttaja-verkoston kanssa ja pyrkii saamaan lisää koulutuspaikkoja uusille koulutettaville.

Sidosryhmäyhteistyö

Autismin kirjon häiriö vaikuttaa yksilön elämään laajasti ja tuo monenlaisia haasteita kaikille osapuolille. Useimmissa toimissa tarvitaan monien tahojen yhteistyötä. Tärkeitä sidosryhmiä autismialalla ovat terveys-, sosiaali- ja sivistystoimen toimijat sekä työllistymiseen, asumiseen ja vapaa-aikaan liittyvät toimijat. Liitto tarvitsee sidosryhmiä myös projektikumppaneina. Niissä sidosryhmien osaaminen tuodaan yhteiseen käyttöön ja jäsenistön hyödyksi. Sidosryhmäkumppanuudet ovat pitkäikäisiä. Sidosryhmiä täydentämään etsitään kuntatason, yrity maailman ja median toimijoita.

Kansainvälinen yhteistyö

Autismi- ja Aspergerliitto osallistuu pohjoismaisten autismijärjestöjen yhteistyöhön, jossa ovat mukana myös Viro ja Latvia. Liitto on jäsen Autism Europe –järjestössä ja osallistuu järjestön vuosittaisiin kokouksiin sekä joka toinen vuosi järjestettävään kansainväliseen kongressiin. Seuraava Autism-Europe kongressi järjestetään 16.-18.9.2016 Edinburghissa. Lisäksi liitto on jäsen World Autism -järjestössä.

Päätavoite autismitiedon jakamisessa ja viestinnässä: Autismitiedon lisääntyminen yksilötasolla ja yhteiskunnassa		
Osatavoite	Keinot	Vaikutus
Yksilö saa tarvitsemansa tiedon palveluista	Palveluneuvonta, Autismi-lehti tukinet-palvelu	Osuvien palveluiden löytyminen
Autismi tutuksi	Viestintä	Tiedon ja ymmärryksen lisääminen ja asennemuutos
Autismin erityiskysymykset tutuksi	Koulutus ja muu tiedon välitys	Tiedon ja osaamisen lisääntyminen
Työtavat ja palvelut tutuksi	Mm. projektit keräävät tietoa ja kehittävät työtapoja ja palveluita	Erityisosaaminen lisääntyy, palvelut kehittyvät
Vahva asiantuntijuus liitossa	Osaava ja asiantunteva henkilökunta ja toimiva hallitus	Autismin kirjon henkilöiden etuja valvotaan aktiivisesti
Riittävät taloudelliset resurssit	Varainhankinta, hyvä taloudenpito	Liitto toimii taloudellisesti vakaalla pohjalla ja on luotettava toimija
Monialainen yhteistyö	Alueellinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen yhteistyö yli sektorirajojen	Yksilö huomioidaan kokonaisuutena Toimivat palvelut

Tavotteiden seuranta

Liiton toimintaa ohjaa vuosille 2014-2018 laadittu strategia. Liittokokouksen valitsema liittohallitus ohjaa, seuraa ja arvioi liiton toimintaa.

Vuosittain asetettavien tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan systemaattisesti kerättävän palautteen avulla. Palautetta kerätään kaikista liiton järjestämisistä tilaisuuksista (talvipäivät, koulutukset, jäsenyhdistyspäivät ja muut tilaisuudet). Palveluneuvontaa seurataan määrällisten ja sisällöllisten mittareiden mukaisesti seurantajaksoittain. Palveluneuvontatiimi käsittelee palautteet ja sopii palveluneuvonnan kehittämistoimenpiteistä.

Sidosryhmä- ja jäsenpalautetta saadaan sähköisesti kotisivujen, Facebookin ja sähköpostin kautta. Kotisivujen, facebookin, Youtube-palvelun ja muiden palveluiden seurantajärjestelmien avulla tarkastellaan muun muassa viestinnän vaikuttavuutta; kävijämääriä ja käyntiajankohtia. Liiton nettisivuilla on sähköinen palautelinkki, jota kautta kuka tahansa sivuilla kävijä voi antaa liitolle palautetta. Palautteista saatua tietoa hyödynnetään liiton toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

Toimintasuunnitelmassa asetettuja tavoitteita seurataan hallituksen toimesta puolivuositain. Vuosikertomuksessa seurataan vuositasolla toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden toteutumista.

Toiminnan toteuttamisessa edellytyksenä on että myös henkilökunnan jaksamisesta ja työhyvinvoinnista huolehditaan. Liittohallitus seuraa työntekijöiden työhyvinvointia muun muassa joka toinen vuosi tehtävän työhyvinvointikartoituksen avulla.

Puitesuunnitelma 2017–2021

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset vaikuttavat Suomen yhteiskuntakehitykseen ja näkyvät myös autismin kirjon henkilöiden arkielämässä monin tavoin. Autismi- ja Aspergerliitto seuraa aktiivisesti toimintaympäristöään ollakseen valmiina vastaamaan muutoksiin. Liitto jatkaa työtä autismin kirjon henkilöiden hyvän elämän ja esteettömämmän arjen edistämiseksi lisäämällä autismin kirjon liittyvää tietoa ja osaamista yhteiskunnan eri tasoilla. Liitto toimii myös kohderyhmän henkilöiden edunvalvojana vaikuttamalla lainsäädäntöön sekä kiinnittämällä huomiota kohderyhmän erityistarpeisiin yhteiskunnassa muun muassa osallistumalla autismin kirjosta käytävään keskusteluun.

Liitto osallistuu aktiivisesti kansainvälisten autismijärjestöjen toimintaan ja seuraa vammaisasioiden kehityslinjoja Euroopan Unionissa.

TAVOITTEITA 2017 - 2020	TOIMINTAA 2017 - 2020
Jäsenyhdistystoiminnan lujittaminen ja liiton toiminnan vahvistaminen Jäsenyhdistysten jäsenmäärän kasvattaminen	<i>Paikallisen vaikuttamisen strategian jalkauttaminen jatkuu.</i> <i>Jäsenyhdistysten toimintaa kehitetään ja uudistetaan. Yhdistysten jäsenten omatoimijuutta ja kumppanuutta vahvistetaan.</i>
Itsemääräämisoikeuden toteutuminen Autismin kirjon henkilöiden perusoikeudet kansalaisina toteutuvat. Mahdollisuus vaikuttaa omaan elämään ja saada oma ääni kuuluville.	<i>Liitto vaikuttaa lainsäädäntöön: Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan Itsemääräämisoikeus ja muihin lainvalmisteluihin. Mm. projektien kautta liitto kehittää uusia toimintatapoja, jotka tukevat autismin kirjon henkilöiden selviytymistä mahdollisimman itsenäisesti.</i>
Tasavertainen asiantuntijuuden tunnistaminen Autismin kirjon henkilöiden ja heidän läheistensä kokemusasajuuden sekä ammattilaisten tietotaidon molemminpuolinen tunnistaminen ja hyödyntäminen.	<i>Liitto jatkaa ammattilais- ja vertaisverkostojen yhteistyön kehittämistä sekä tiedon ja hyvien käytänteiden jakamista. Kokemuskouluttajia koulutetaan ja heidän asiantuntemustaan viedään jäsenyhdistyksiin ja muualle yhteiskuntaan.</i>
Esteetön arki	<i>Liitto jatkaa järjestölähtöisen auttamisen</i>

<p>Mahdollisuus hyvään elämään autismin kirjon haasteista huolimatta. Arjen sujuvuuden tukeminen ja toimintakyvyn aktivoiminen läpi elämän.</p>	<p><i>kehittämistä jäsenyhdistyksissä. Liitto edistää toimintaympäristöjen kehittämistä siten, että osallistuminen on mahdollista. Esimerkiksi Aktiivinen ikääntyminen autismin kirjolla ja Arjessa alkuun –hankkeiden materiaaleja ja esteettömyysohjelmaa hyödyntäen.</i></p>
<p>Tiedonsaannin esteettömyys</p>	<p><i>Edistetään tiedonjakamisen eri välineiden käyttöönottoa ja saatavuutta (tulkkauspalvelut, kommunikaatiovälineet, AAC-menetelmät, selkokielen materiaali ja muut välineet). Haetaan yhteistyötahoja tämän tavoitteen edistämiseen.</i></p>

Autismi- ja Aspergerliitto tekee entistä enemmän yhteistyötä samankaltaisia asioita edistävien toimijoiden kanssa. Yhteistyössä vältytään päällekkäisiltä toiminnoilta ja saavutetaan laaja-alainen tuki jäsenistölle.

Autismi- ja Aspergerliitto ry